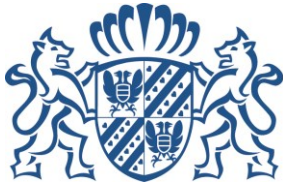

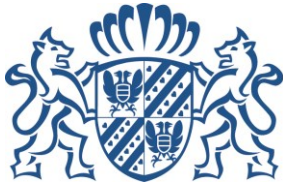
Nota van Vooroverleg windpark Geefsweer

Millenergy vof heeft een aanvraag om omgevingsvergunning en een MER ingediend voor de realisatie van windpark Geefsweer in de gemeente Delfzijl. In het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening is het plan voorgelegd aan de gemeenten Oldambt, Slochteren en Appingedam en het Waterschap Hunze en Aa's. De gemeente Oldambt en het Waterschap Hunze en Aa's hebben schriftelijk gereageerd op de planvorming.

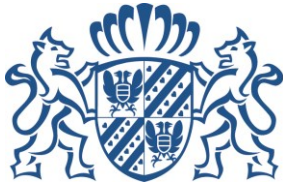
A.	Gemeente Oldambt	Reactie
Nr.		
1.	Zorgen over het grote aantal windmolens wat in ontwikkeling is ten zuiden van Delfzijl. wij hebben dit gekoppeld aan een vraagstelling of er voldoende draagvlak is voor deze ontwikkelingen	<p><i>In de Antwoordnota op de ingebrachte reacties op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is ingegaan op de reactie van de gemeente Oldambt. In de ruimtelijke onderbouwing (zie onder meer paragraaf 2.3 en 3.2) is aangegeven dat naast windpark Geefsweer er nog meer windontwikkelingen zijn. Daarin wordt ook de afweging beschreven hoe en waarom er gekozen is voor de drie concentratiegebieden.</i></p> <p><i>De provincie Groningen beseft dat de realisatie van de windparken gevoelig ligt. Windenergie is een onderwerp waar de meningen over uiteen lopen. Door open te communiceren en de omgeving te betrekken bij de procedures wil de provincie de acceptatie voor het windpark vergroten. Daarnaast wordt er een gebiedsfonds opgericht waarin de initiatiefnemers jaarlijks een bijdrage storten. Verder geldt voor windpark Geefsweer dat de ontwikkelaar bereid is extra bij te dragen bovenop het gebiedsfonds.</i></p>
2.	Hoe is de verhouding is met punten als demografische ontwikkelingen, ontwikkeling in Nieuwolda tot energiezuinig dorp, aardbevingen en toerisme en recreatie	<p><i>In het MER is gekeken naar de milieueffecten van het windpark. Het MER biedt informatie voor de belangenafweging ten behoeve van de ruimtelijke besluitvorming. Bij deze besluitvorming worden alle relevante belangen betrokken. Demografische ontwikkelingen zien voornamelijk op de leefbaarheid van het gebied. Daarvoor is onder meer een Klankbordgroep ingesteld waar Dorpsbelangen Nieuwolda ook bij is betrokken. Windpark Geefsweer kan leiden tot verminderde gaswinning waardoor ook het aardbevingsgevaar kan verminderen. Ook hoeft het windpark niet in de weg te staan om een energiezuinig dorp te worden.</i></p> <p><i>In 2014 een onderzoek uitgevoerd door Stenden naar de effecten van windparken op toerisme. Het betrof hier overigens wel onderzoek naar windparken op zee en de effecten daarvan op kust- en waterrecreatie. In dat onderzoek is ook gekeken naar deze relatie in diverse landen. Het betrof een breed, internationaal comparatief onderzoek. In dit onderzoek is ook</i></p>

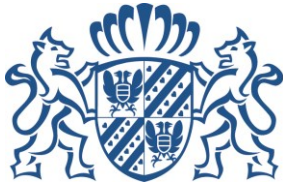
		<p>onderzocht wat de relatie is tussen windparken dicht bij de kust en die erg goed zichtbaar zijn. Uit het onderzoek blijkt dat er geen of nauwelijks negatieve impact is van windmolenparken op het toerisme. Uit het rapport:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De onderzochte studies in de verschillende landen leveren geen empirisch bewijs op voor negatieve impacts op het toerisme naar aanleiding van de aanleg van een windmolenpark, niet voorafgaand aan realisatie, maar ook niet na realisatie. 2. Er zijn weinig tot geen relevante effecten van de windparken op de beleving, de bezoekingententie en het daadwerkelijke gedrag van toeristen in de betreffende gebieden. 3. Een verklaring voor het verschil tussen bezoekingententie en feitelijk bezoek is waarschijnlijk gelegen in de omstandigheid dat in de praktijk het selecteren van een bestemming wordt bepaald door meerdere factoren dan alleen de aanwezigheid van windturbines (het weer, beschikbaarheid, prijzen, mogelijke activiteiten, enzovoorts). <p>Hoewel het hier gaat om een onderzoek naar windparken op zee, zien wij geen aanleiding om te vermoeden dat de uitkomsten ook niet zouden gelden voor windparken op land.</p>
3.	De visuele aspecten in relatie tot het landschap en dan in relatie met de andere windparken	<p>In de ruimtelijke onderbouwing (zie onder meer paragraaf 2.3 en 3.2) is aangegeven dat naast windpark Geefswear er nog meer windontwikkelingen zijn. Daarin wordt ook de afweging beschreven hoe en waarom er gekozen is voor de drie concentratiegebieden. Voor wat betreft de visuele aspecten kan naar paragraaf 4.5 van de ruimtelijke onderbouwing én paragraaf 8.6 waarin ook de andere windparken in de landschappelijke beoordeling worden betrokken.</p>
4.	Beperking van obstakelverlichting en alternatieven hiervoor	<p>Voor wat betreft obstakelverlichting zullen wij alles in het werk (blijven) stellen om de overlast tot een minimum te beperken.</p>
5.	Beperking van het maximaal vermogen tot 50 MW	<p>Het aantal MW is ruimtelijk niet relevant. Het zijn immers de locaties van de windturbines, de geluidssterkte en de afmetingen die de milieueffecten veroorzaken. De vergunning zal de kaders stellen waarbinnen de initiatiefnemer een windpark kan exploiteren. Ook gezien de doelstelling voor windenergie op land in de provincie Groningen is het niet wenselijk het aantal MW te maximeren. Wanneer</p>

		<i>de doelstelling niet gehaald wordt binnen de aangewezen gebieden moeten er nieuwe gebieden aangewezen worden.</i>
6.	<p>De plaatsing van meer en hogere windmolens betekenen een steeds verdere afbreuk van de specifieke kenmerken van het Oldambt. Daarom vragen wij u het plan te heroverwegen. Ook omdat steeds meer duidelijk is dat Windparken op zee reële alternatieven worden, ook op kostenniveau.</p>	<p><i>Zie onze reactie onder 1. Het Rijk heeft in Europees verband de doelstelling afgesproken dat in 2020 14% energieconsumptie uit duurzame bronnen komt. Om dit doel te bereiken zijn forse beleidsinspanningen en investeringen nodig op alle vormen van duurzame energie. Windenergie op land is de komende jaren één van de meest kosteneffectieve wijzen om hernieuwbare energie te produceren. De bijdrage van windenergie op land aan de doelstelling van 14% duurzame energie in 2020 bedraagt 6000 MW opgesteld vermogen in 2020. Er wordt ook vol ingezet op wind op zee (4450 MW in 2023).</i></p>
7.	<p>Bij het gedeelte 'Geschiktheid locatie' staat een zinsnede van het niet meer aan de orde zijn van de locatiekeuze. Wij vinden deze zinsnede niet juist. Alleen met de procedure waarvoor de stukken van het voorontwerp van de vergunning zijn opgesteld, wordt een recht verkregen windmolens te realiseren op deze locatie. De beoordeling of dit een juiste locatie is, hoort daarbij.</p>	<p><i>Wij snappen de opmerking, maar deze moet wel in de context van de aanwijzing van het gebied als concentratiegebied worden gelezen. Het gebied is door Provinciale Staten aangewezen als gebied waar grootschalige windenergie kan worden ontwikkeld en in die context staat de locatie niet ter discussie dat hij ingezet kan worden voor grootschalige windenergie. De ruimtelijke onderbouwing en MER geven aan hoe de locatie kan worden ingezet voor grootschalige windenergie.</i></p>
8.	<p>Er worden gesproken over ashoogtes en rotordiameters met een gelijk bereik (elk minimaal 120 en maximaal 145). Hoe verhoudt zich dit het voorschrift in de Provinciale Omgevingsverordening (wielengte maximaal twee derde van de ashoogte).</p>	<p><i>De turbines dienen te voldoen aan de eisen uit de Provinciale Verordening dat de wielengte maximaal twee-derde van de ashoogte mag bedragen. Bij een ashoogte van 120 meter mag de wielengte maximaal 90 meter bedragen. Met een rotordiameter van 120 meter bedraagt de wielengte 60 meter. Voor een ashoogte van 145 meter geldt een maximale wielengte van 97 meter. In voorliggend geval bedraagt de wielengte 72,50.</i></p>
9.	<p>Er staat een tekst uit het provinciaal beleidskader over de gebiedsgebonden bijdrage met een mogelijke aanvulling door de provincie. Nergens lezen wij hoe de uitwerking van dit gebiedsfonds plaats vindt, waaronder de vraagstelling wie of welke dorpen ervoor in aanmerking komen. Ook keert niet terug of de provincie een aanvulling verleent. Wij zijn van mening dat de dorpen Nieuwolda, 't Waar en Nieuw-Scheemda in aanmerking moeten komen. De motivering hiervoor is de geringe afstand hemelsbreed en de</p>	<p><i>Uitwerking van het gebiedsfonds zal in een later stadium plaats vinden. Wij zullen dan ook bezien of Nieuwolda, 't Waar en Nieuw-Scheemda ook in aanmerking komen voor het gebiedsfonds. Binnen de provincie Groningen wordt qua afstand voor gebiedsfondsen uitgegaan van 1.500 meter vanaf het windpark. Dit komt overeen met de afstand die de Afdeling Bestuursrechtspraak in zijn algemeenheid aanhoudt in het kader van belanghebbendheid bij windparken. Wij zullen dit ook in nauw overleg met de gemeente Delfzijl doen.</i></p>

	directe zichtrelatie.	
10.	Onder 1 hebben wij al aangeduid dat de visuele aspecten in relatie met andere windparken moet worden bekeken. Wij vinden het dan ook niet juist dat elk windpark als autonome ontwikkeling wordt gezien in de beoordeling (zie blz. 45). Graag zien wij alsnog een bredere beoordeling plaats vinden.	<i>Zie onze reactie onder 1.</i>
11.	In de bijlage Visualisaties is het punt 3 volgens ons de rotonde bij Wagenborgen. De getoonde windmolens staan dan geprojecteerd aan de oostzijde van de N362. Volgens ons is dit niet juist.	<i>In de visualisatie bij punt 3 zijn de turbines aan de oostkant de nieuwe turbines behorend bij het windpark Delfzijl Uitbreiding Zuid.</i>
B	Waterschap Hunze en A's	Reactie
1.	In de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat er in het definitieve wateradvies een maatwerkberekening wordt opgenomen voor de extra waterberging. In de definitieve uitgangspunten notitie watertoets van 10-2-2017 is dit ook aangegeven, namelijk voor een toename aan verharding van 40.000m ² er 3.180m ³ gecompenseerd moet worden aan waterberging. Dit is echter niet overgenomen in de waterparagraaf. Ook is niet opgenomen hoe de uitwerking hiervan in het gebied gaat plaatsvinden. Graag zien wij dit verder uitgewerkt en opgenomen in hoofdstuk 4.3.2. van de ruimtelijke onderbouwing	<i>De ruimtelijke onderbouwing is op dit punt verder aangevuld. Daarnaast zal er een voorschrift in de omgevingsvergunning worden opgenomen dat er over de compensatie advies zal worden gevraagd aan het Waterschap.</i>
2.	In de MER-rapportage is aangegeven dat voor de invloed op de waterhuishouding alleen naar het kwalitatieve aspect is gekeken en niet naar het kwantitatieve aspect. In Hoofdstuk 7.4.2. wordt aangegeven dat voor alle opstellingsvarianten compenserende maatregelen getroffen moeten worden dit aspect niet onderscheiden is en daarmee neutraal scoort. In de formulieren voor de vergunning en de toelichting hierop komt het aspect compensatie van waterberging niet voor en bij de verdere stukken is ook geen uitwerking voor de	<i>Zie onze reactie onder B1.</i>

**provincie
groningen**

	waterbergingscompensatie en eventuele andere effecten op het oppervlaktewatersysteem uitgewerkt.	
--	--	--